

bulteno

de Esperantista Klubo en Prago 5/1993
de Esperantista Klubo en Brno 4/1993 (206)

Poslední sen Julese Verna

"Esperanto je jednoduchý, flexibilní, harmonický jazyk, který je vhodný jak pro elegantní prózu, tak pro harmonické verše. Je schopen vyjádřit všechny myšlenky a i ty nejjemnější pocity duše. Je ideálním mezinárodním jazykem." - To jsou věty z posledního románu francouzského spisovatele Julese Verna. O tom, že Jules Verne byl esperantistou, se všeobecně ví nejméně od roku 1977, kdy tento fakt zveřejnili ve věstníku francouzských esperantistů (Franca Esperantisto, listopad-prosinec, str.88) Marcel Delcourt a Jean Amouroux. Díky jim dnes víme, že Verne dobře znal problematiku mezinárodních jazyků. Když byl v roce 1903 založen Klub esperantistů v Amiensu, kde Verne tehdy žil, spisovatel bez váhání přijal nabídku stát se jeho čestným předsedou. Krátce nato se v Celosvětové ročence esperanta, vydané v nakladatelství Hachette, objevila spisovatelova adresa. Verne se tehdy rozhodl věnovat esperantu svůj nejnovější román s pracovním titulem "Voyage d'études" (Studijní cesta). Avšak 24. března 1905 Jules Verne ve věku 77 let zemřel a román, společně s několika jeho dalšími literárními projekty, zůstal nedokončen. Jeho syn Michel později vydal desítku románů, které sám napsal podle námětů z otcovy pozůstalosti - a pod jeho jménem. Tento osud potkal i román Studijní cesta, který dnes známe jako Podivuhodné dobrodružství výpravy Barsacovy (naposled u nás vydán v roce 1993 nakladatelstvím Mustang s.r.c. v Plzni). V tomto románu však o esperantu není ani zmínky.

Co vlastně Verne o esperantu napsal, to bychom se mohli jen dohadovat, kdyby v dubnu 1993 nebylo došlo k nečekanému objevu prvních 50 Vernem skutečně napsaných stránek románu Studijní cesta. Vydalo je nedávno pařížské vydavatelství Cherche Midi společně s dalšími nalezenými a dosud neznámými rukopisy ze spisovatelovy pozůstalosti pod titulem "San Carlos et autres récits inédits" (San Carlos a jiné poprvé vydané povídky). Esperanto mělo hrát v románu významnou roli "nejrychlejšího prostředku šíření civilizace" v ideálním a jeho zásluhou prosperujícím státě uprostřed Afriky. Ale myšlenka, že vedle některého ze světových jazyků může v Africe (nebo jinde na světě) k dorozumění a k rychlejšímu pokroku civilizace lépe sloužit esperanto, je ještě dnes značně revoluční a pro mnohé i nevídaná. Zdá se, že Michel Verne se ji prostě neodvážil ve "Výpravě Barsacově" použít.

Část z nedopsaného Vernova románu v esperantském překladu Istvána Ertla byla publikována v listopadovém čísle revue Esperanto (1993), které na obálce přináší i dobovou fotografii J. Verna s učebnicí esperanta. Celý text bude v esperantu vydán jako jarní literární příloha revue francouzských esperantistů Franca Esperantisto 1994.

(podle článku Istvána Ertla zpracoval K.D.)

Konference Etnoj kaj Naturo (Lidská společenství a příroda)

Z iniciativy známého ruského esperantisty Lva Medvedeva, doktora biologie, se v roce 1995 uskuteční v Popradě mezinárodní konference Etnoj kaj naturo (Lidská společenství a příroda). Podle prvních ohlasů se zdá, že téma konference je dobře zvoleno. Vedle vědecké a společenské hodnoty konference je pozoruhodné, že tímto způsobem bude možno seznámit zúčastněné vědce s esperantem a výhodou jeho využití pro rychlé a plnohodnotné dorozumění při vědeckých diskusích. Jednacími jazyky na konferenci budou esperanto, slovenština a některý ze světových jazyků (angličtina, francouzština, němčina, ruština) podle počtu účastníků mluvících uvedenými jazyky. Doktor Medvedev získal pro svůj projekt sponzory, mezi nimiž je i populární skupina **Team**, a podporu správních, společenských a politických institucí na Slovensku. Zaznamenali jsme, že velké pozornosti se mu dostalo i při jeho návštěvě řady univerzitních a vědecko-výzkumných institucí v Brně.

Dne 16.10.1993 byl udělen **čestný doktorát Vysoké Školy veterinární a farmaceutické v Brně RNDr. Ing. Jaromíru Šikulovi, CSc.** Prof. Šikula, kromě své záslužné vědecké práce, je znám široké veřejnosti jako poradce, např. pro zahrádkáře, je odborníkem na potraviny a autorem známého regeneračního a posilujícího přípravku Stimulus. Profesor Jaromír Šikula je rovněž dlouholetým členem a funkcionářem Klubu esperantistů v Brně. Srdečně blahopřejeme.

Klub esperantistů v Brně

Esperanta užívá k šíření tradičních léčebných metod čínské medicíny, mimo jiné i akupunktury, Vědecko-technický esperantský svaz při Čínské akademii věd. Studium esperanta je na mnoha čínských univerzitách povinné, neboť je zájem vychovávat odborníky, kteří budou získané poznatky nejen prakticky využívat, ale kteří se budou i aktivně zúčastňovat mezinárodní výměny vědeckých informací. Esperanto se vyučuje šest hodin týdně. Užitečnost této iniciativy mohou dobře posoudit např. v Polsku, kde již v pěti městech čínští lékaři vyučují tradiční čínské léčebné postupy, zejména akupunkturu a speciální masáže. Tyto přednášky se konají v esperantu a navštěvují je spolu s polskými studenty i mladí odborníci z Belgie, Holandska a Německa.

Písemný kurs esperanta začal otiskovat časopis Naše rodina. Napsal jej zkušený autor esperantských učebnic, Josef Cink. Úvodem Naše rodina publikovala články Jaroslava Maříka o mezinárodní esperantské měně a Darii Michalové-Sokolové o katolickém esperantském táboře v Sebranicích.

AIS - Mezinárodní akademie esperanta v Praze uspořádá v týdnu od 7. do 14. července 1994 kolokvium o stavu a budoucnosti esperanta. Přednášky a diskuse se uskuteční v následujících oborech:

1. Jazyk esperanto
2. Esperanto, jako nositel kultury
3. Esperanto jako učební předmět
4. Esperanto - předmět vědy
5. Odborné využití esperanta
6. Esperanto v posudcích světa
7. Esperanto a informatika

Adresa pro zájemce:

RNDr. Ing. Petr Chrdle, Anglická 878, 252 29 Dobřichovice

Mortis Majstro Ota Sklenčka

Ota Sklenčka, la tutlande konata kaj ŝatata aktoro, rolinto en sennobraj prezentadoj teatraj, filmaj kaj radiofoniaj mortis en la aĝo de 74 jaroj, la 10an de septembro 1993. Estante junulo, li helpadis en Hradec Králové al sia patro, siatempe tre aktiva ĉef-delegito de UEA en ĈSR, en lia movad-laboro. Ĝis sia morto li estis membro de nia klubo kaj ĈEA. Antaŭ du jaroj li estis gasto de la Esperanto-rondeto en Benešov, por rakonti pri sia vivo. (Mi estis veninta por aŭdi tion.)

J. Mařík, Esperanto-klubo Praha

Nosit sovy do Atén

En la 8-a n-ro 1992 de Heroldo de Esperanto aperigis Bernard Golden interesan artikolon pri proverboj, kiel "Porti strigojn al Ateno", kiuj estas uzeblaj en situacio, kiam iu faras aŭ proponas ion, kio estas senutila, superflua aŭ vana. Li prezentis kelkajn tiaspecajn diverslingvajn proverbojn kiel:

Esperantista Klubo Brno :

JANUARO:

4.	Retrospektive kaj perspektive	Mgr. Z. Hršel
12.	Avinjono, la dua Romo en la 14-a jarcento	A. Baláš
19.	Vojaĝo tra Skandinavio - daŭrigo (diapozitivaj)	J. Handlová
26.	La Jarkunveno de la Klubo	J. Malá

FEBRUARO:

2.	Frato Francisko el Asizo	M. Malovec
9.	Ĉu vi timas hirundojn?	RNDr. E. Wohlgemuth
16.	El la mondo de fabloj	M. Lorková
23.	Tradicia kaj moderna medicinoj	RNDr. Ing. J. Šikula

MARTO:

2.	Egeaj civilizacioj	J. Vondroušek
9.	La Torina tolo	Š. Roušková, Říčany u Prahy
16.	Tra Hispanio kaj Portugalio en Afrikon (diapozitivaj)	J. Veselá
23.	Motivigaj subliminalaj kasedoj	L. Huf, Ivanovice na Hané
30.	Du tagoj kun Ŝri Satja Saji Baba	K. Daněk

** ATENTU ** NEPŘEHLEDNETE ** ATENTU ** NEPŘEHLEDNETE **

Počínaje 10. lednem 1994 mění Klub esperantistů v Brně místo a den KONÁNÍ KLUBOVÝCH VEČERŮ. OD TOHOTO DNE SE BUDEME SCHÁZET PRAVIDELNĚ VŽDY VE STŘEDU V KLUBOVNĚ NA STAROBRNENSKÉ ULICI, V DOMĚ Č. 15.

Jiří Středa

Pri Jurášek, kiel li iĝis Sankta Jurášek Respektinda

(daŭrigo)

Estis jam vespero, kiam la Malgranda Jurášek ekstaris sur la supro de la alta monteto. Li renkontis tie ankoraŭ du lastajn blankajn nubojn. Ili ĝuste intencis forflugi.

"Atendu, atendu, blankaj nubetoj," vokis la Malgranda Jurášek. "Mi nur demandas vin pri io. Mi ne retenos vin longe, kamaradoj."

"Ni rapidas, ni rapidas,
post la monton, post la monton,
por la Suno prepari
noktan dormadon
dormadon, dormadon, dormadon, dormadon."

"Ĉu vi ne scias, kie mi trovos kaptitan reĝidinojn kaj kruelan drakon?"

"Reĝidinoj abundas sur la tero kiel floroj, sed neniuj kaptita, kaptita, kaptita, kaptita. Pri drakoj ni longe ne aŭdis, aŭdis, aŭdis, aŭdis."

"Do aŭdis aŭ ne aŭdis?"

"Eble konsilus, konsilus al vi, la hirta Fulmotondro, Fulmotondro. Tiu scias pri ĉia diablo kaj malicaĵo."

"Kie mi trovos la hirtulon?"

"Kie fajreras, tie estas Fulmotondro."

"Dankon por la konsilo."

"Ni jam venas,
ni jam venas,
Sunan liton
ni kusenon, ni kusenon."

La nubetoj malaperis malantaŭ la monteto, kaj la Malgranda Jurášek batis la monteton per ferita boto. Li elbatis fajron, kaj tuj ĉeestis Fulmotondro.

"Kie tondras?"

"La nubetoj konsilis al mi ..."

"Ho, tiuj nubetoj, ili faras ŝercon post ŝerco. Do konfesu, kion vi dezirus?"

"Mi serĉas drakon, kiu tenas en prizono reĝidino. Mi ne scias, kien plu."

"Drakon vi serĉas? Drakon, kiu tenas reĝidino en prizono? Mi vagas tra la tuta mondo, ĉiujn montojn mi transkuras, ĉiujn angulojn mi esploras, per hela lumo mi prilumas, sed drakon mi jam longe ne vidis."

"Ho, domaĝe."

"Se mi vidus ĝin, junuleto, mi donus al ĝi lecionon. Tuj ĝi perdus emon teni reĝidino en prizono."

"Atendu, atendu! Mi venis por batali kontraŭ la drako."

"Nu, nu! Kiom vi ekkoleris! Ĉu vi ne estas nia parenco? Mi ekbatas, kaj vi tuj flamas!"

"Do vi nenion scias?"

"Mi bedaŭras, al vi mi efektive dezirus lumi. Kaj ĉu vi scias, kion mi faros? Mi sendos ĉi tien mian kuzon, kiu estas sperta. Tiun demandu. Super drako pendas hako, super drako pendas hako!"

Fulmotondro ridis "hihihi", sur la montetopinto krakis frapo, fulmo ekfajris, brulaĵo fiodoris, kaj Fulmotondro estis for. Post Jurášek, kvazaŭ kreskinte el la tero, staris tute alia frato.

"Kio vin turmentas?"

"Mi klarigos, sed unue diru vi, kiu vi estas."

"Mi estas Noktulo."

"Noktulo?"

"Noktulo kaj punkto."

"Se vi estas Noktulo, mi estas Noktotuko!"

"Dirlididi! Tage Tagulo, nokte Noktulo. Kial vi - miras?"

"Neniam mi aŭdis tian nomon. Pardonu, amiko."

"Tage mi gardas longan kaj trankvilan Tagon, nokte profundan kaj kvietan Nokton."

"Ho, vi certe konsilos al mi."

"Jes kaj ne. Dependas, pri kio temas."

"Mi serĉas kruelan drakon, kiu tenas en prizono reĝidino. Mi venkos la drakon, kaj hejme oni ĉesos nomi min 'Malgranda Jurášek'. Ĉu vi helpos min?"

"Mi konas unu drakon, sed mi ne scias, ĉu ĝi estas kruela."

"Kaj ĉu ĝi tenas reĝidino en prizono?"

"Ili loĝas komune, sed ĉu ĝi prizonas ŝin aŭ ne, mi ne scias."

"Ĉefa afero, ke drako ekzistas. Diru la vojon kaj mi iros batali."

"Do venu, ni kuros malsupren de sur la monteto kaj mi dume priskribos la vojon."

Ili kuris malsupren de sur la alta monteto, adiaŭis unu la alian kaj ridis kiel plej bonaj kamaradoj.

Jurášek eksidis sur la punktomakula ĉevalo, henanta amiko, kaj dum la Noktulo rapidis kvietigi la profundan Nokton, Jurášek rajdis tien, kien la Noktulo sendis lin. Al la reĝidino Itonja.

Kaj tiel li venis al fortika kastelo. Fortika kiel roko, kiel forĝista amboso. Nur stultulo povus la reĝan kastelon opinii prizono.

Kiam la koko sur la ventoflageto de la plej alta turo trifoje kokerikis, la tuta kastelo vekigis. De la kontraŭflanka turo trumpetisto petole fanfaris, kaj poste sur la muregoj flirtis kaj svingigis standardoj, flagoj, blazontukoj kaj rubandoj, kaj en la bunta flaga festo komenciĝis nova tago.

Svarmantaj kuiristoj kuregis el la kuriejo en la provizejon, el la provizejo en la kuirejon, de fajro al knedujo, de knedujo al fajro. Ili rulas paston, bakas kukojn, ankaŭ bulkojn, rostas kokidojn, raspas nuksojn. Kion la kuiristoj kuiras, bakas kaj fritas, tion ili orname aranĝas sur pletoj kaj ĉiujn ĉi frandaĵojn forportas al la reĝidino kiel matenmanĝon. Post matenmanĝo venas lunĉo, post la lunĉo tagmanĝo, poste vespermanĝo, malgrandaj dolĉaĵoj por frandi, por leki, por suĉi kaj trinki. Intertempe reĝidino Ilonja dancis kaj kantis.

Mia ĉambro en kastelo
kun sep pordoj kaj ŝlosilo.
Mian liton punktoj ĉarmas,
sur la ŝranko bildoj svarmas.
En ĝi la ŝlosilo pendas.
Kiun tie ĉi atendas?

(daŭrigota)

Klub esperantistů, pošt. Příhr. 154, 657 54 Brno 2

Schůzky s programem v úterý večer ve Spojklubu, Šilingrovo nám. 3/4, boční vchod z ulice Dominikánské.

* BULTENO * Věstník Klubu esperantistů v Brně je vydáván od roku 1952.

Toto číslo připravili: Josef Vondroušek, Mgr. Zdeněk Hršel, Miroslav Malovec, Ing. Karel Daněk, Mgr. Milena Picková

NOVINOVÁ ZÁSILKA

Podávací pošta Brno 2, Snížené výplatné povoleno 7.3.1990, JmŘS Brno, č.j. P/3 - 2982